

Valsts vides
dienests

Informatīvais materiāls Sabiedriskajiem vides inspektoriem - pārbaudes plānošana un termiņi

Jānis Lasmanis

Valsts vides dienesta
Zvejas kontroles departaments

Rīga 2021

Valsts vides
dienests

Zvejas kontroles termini:

- zveja — darbība nolūkā iegūt zivis, izmantojot zvejas rīkus un paņēmienus;
- **zvejnieks** — fiziskā persona, kas tieši veic zveju, tas ir, rīkojas ar zvejas rīkiem, vai juridiskā persona, kuras vārdā un uzdevumā tiek veikta zveja;
- **makšķerēšana, vēžošana un zemūdens medības** — zvejas tiesību izmantošanu regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā fiziskajai personai paredzēto makšķerēšanas, vēžošanas vai zemūdens medību tiesību izmantošana atpūtas, sporta vai citā nolūkā zivju vai vēžu ieguvei savam patēriņam ar attiecīgajos normatīvajos aktos noteiktajiem rīkiem bez tiesībām iegūtās zivis vai vēžus piedāvāt tirgū, pārdot vai nodot citām personām labuma gūšanai;

Valsts vides
dienests

- **rūpnieciskā zveja** — darbība nolūkā iegūt zivis, izmantojot rūpnieciskus zvejas rīkus;
- **komerciālā zveja** — zvejas tiesību izmantošanu regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā komersantam noteikto zvejas tiesību izmantošana nolūkā iegūt, piedāvāt tirgū vai pārdot zivis, lai gūtu peļņu;
- **pašpatēriņa zveja** — zvejas tiesību izmantošanu regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā fiziskajai personai noteikto zvejas tiesību izmantošana nolūkā iegūt zivis savam patēriņam bez tiesībām tās piedāvāt tirgū, pārdot vai nodot citām personām labuma gūšanai.

Valsts vides
dienests

- **Aizliegti zvejas rīki** - zvejā nav atļauts izmantot tādas metodes, zvejas rīkus un līdzekļus, kas ir aizliegti vai arī nav paredzēti Eiropas Savienības tiesību aktos vai Latvijas normatīvajos aktos.

Atļautie rūpnieciskās zvejas rīki ir noteikti: Ministru kabineta 2007.gada 2.maija noteikumu Nr.295., Noteikumi par rūpniecisko zveju iekšējos ūdeņos 10.punktā.

Pārējie atļautie zivju ieguves rīki noteikti Ministru kabineta 2015. gada 22. decembra noteikumu Nr.800 Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību noteikumi 12.punktā (makšķerēšanas rīks) 14.punktā (ēsmas zivju tīkliņš) 30.punktā vēžu ieguves rīks un paņēmiens. 38.punktā – zemūdens medību rīks.

Valsts vides
dienests

Plānojot ikdienas zvejas kontroles pasākumus SVI ir jāņem vērā divi pamata aspekti:

- **Tiesiskais** t.i. pārzināt tiesību aktus, kuri reglamentē SVI tiesības un pienākumus, pārzināt tiesību aktus, kuri reglamentē zivju ieguvi, pārzināt tiesību aktus, kuri reglamentā uzturēšanos un atļautās darbības ūdenstilpēs.
- **Tehniskais** – viss sabiedriskajam inspektoram pieejamais tehniskais nodrošinājums pārbaudes veikšanai.

Valsts vides
dienests

Pirms pārbaudes (arī pārbaudes laikā) ir jābūt pieejamai aktuālajai tiesību aktu redakcijai.

Plānojot zvejas kontroli SVI ir:

- Jāiepazīstas ar vispārējiem zveju reglamentējošiem tiesību aktiem īpašu uzmanību pievēršot aktuālajiem zivju ieguves liegumiem (vietām, zivju sugām, ieguves veidiem),
- Jāiepazīstas ar speciālajiem tiesību aktiem pievēršot īpašu uzmanību atšķirīgajiem zivju ieguves nosacījumiem noteiktajā ūdenstilpē.
- Gadījumā, ja kontroles teritorijā ir īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, jāiepazīstas arī ar šo teritoriju individuālajiem aizsardzības noteikumiem.

Valsts vides
dienests

Tehniskais aspekts.

Plānojot kontroli SVI izvēlas tādus tehniskos līdzekļus, kuri būs nepieciešami plānotās kontroles veikšanai, izvērtēt vai visi pieejamie līdzekļi konkrētajā situācijā būs nepieciešami, piemēram termokamera dienas gaišajā laikā. Tehniskie līdzekļi nedrīkst apgrūtināt pārbaudes veikšanu.

Pirms pārbaudes obligāti jāpārlicinās, lai tehnisko līdzekļu uzlāde būtu vairāk par 80 %

Valsts vides
dienests

Vadot kuģošanas līdzekļus obligāti jābūt vismaz Atpūtas kuģu vadītāja apliecībai un 2012.gada 4.septembra Ministru kabineta noteikumos Nr.619 "Noteikumi par atpūtas kuģu vadītāju apmācību, sertificēšanu un reģistrāciju« noteiktās prasības drošības līdzekļiem piemēram jābūt glābšanas vestei.

Nepieciešams regulāri sekot līdz laika prognozei!!!

Valsts vides
dienests

Plānojot pārkāpuma pārtraukšanu:

- Izvērtēt sākotnējo informāciju – vai tās patiesums ir neapšaubāms (vai tiešām ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai noziedzīgs nodarījums, vai pastāv tiesību norma, kura uzliek personai veikt, vai atturēties no konkrētas rīcības veikšanas)
- vai konkrētajā situācijā plānotā darbība ir nepieciešama un lietderīga (vai ir iespējams iegūt objektīvus pierādījumus);
- Prognozēt pēc iespējas visus pārkāpēja rīcības variantus un paredzēt tiem pretpasākumus;

Valsts vides
dienests

- Plānot tā, lai pārkāpuma pārtraukšana būtu negaidīta, piemēram no slēpņa;
- Lai Jums būtu cilvēku skaitliskais pārsvars;
- Maksimāli izmantot tehnisko līdzekļu iespējas;
- Sarežģītas operācijas jāplāno rakstiski, norādot katra dalībnieka lomu, izvietojumu galvenos uzdevumus, saziņā izmantojamos līdzekļus, grupu vecākos u.c. būtiskus apstākļus;

Valsts vides
dienests

- Pirms operācijas veikšanas iespējamā pārkāpuma izdarīšanas vietā veicama izlūkošana, gadījumā ja plānots iesaistīt citas personas, it sevišķi kas nav vietējie vēlams nofilmēt, nofotografēt pārkāpuma izdarīšanas vietu, apkārtni un pirms operācijas ar to iepazīstināt citas amatpersonas;
- Nosakot katra dalībnieka vietu vēlams to precīzi norādīt kartē.
- Pie nepieciešamības veicot pēkšņu, iepriekš neplānotu administratīvā pārkāpuma pārtraukšanu jācenšas ievērot visi iepriekš minētie taktikas elementi, kā arī būtiski nepieciešams neidentificēti pietuvoties pārkāpējam sasniedzamā attālumā

Valsts vides dienests

Paldies par uzmanību!

Jānis Lasmanis

VVD Zvejas kontroles departamenta IŪKD vadītājs

janis.lasmanis@vvd.gov.lv